

POWSTANIE STYCZNIOWE

Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski

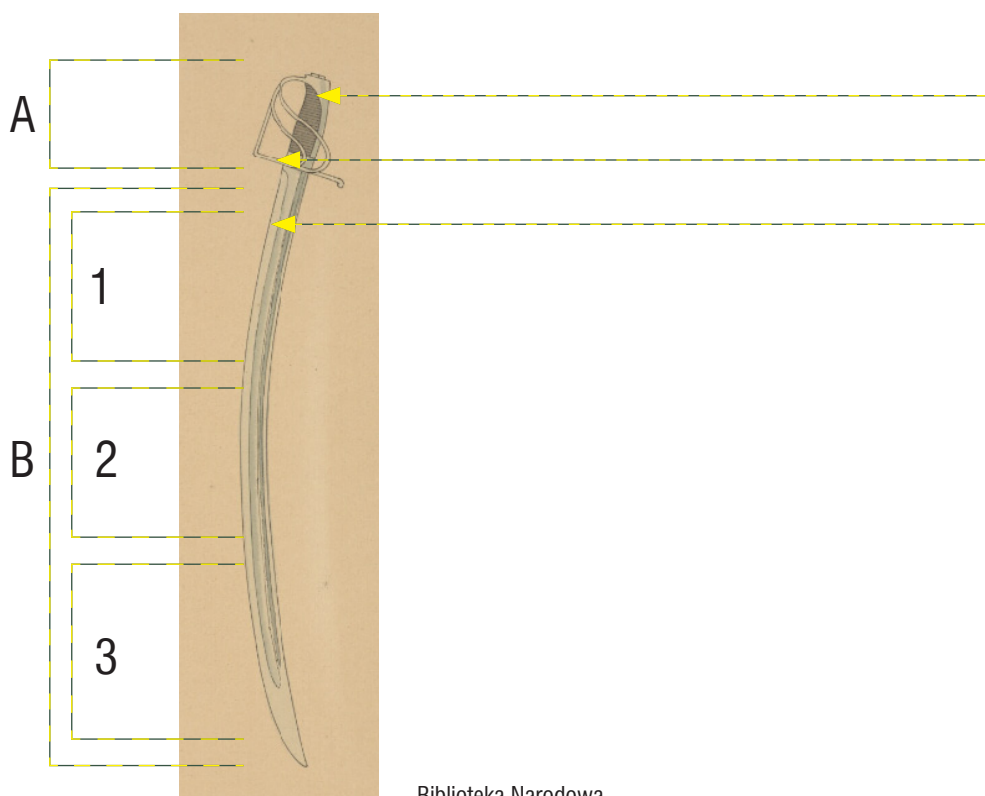
Broń biała

1 ■ Po zapoznaniu się z tekstem podpisz elementy rysunku według wzoru.

Każda poszczególna część szabli miała też swoją nazwę. Głównymi częściami składowymi szabli były: brzeszczot, rękojeść i pochwa. Brzeszczot, inaczej głównią, płachą, żelazem, żelaźcem lub z niemiecka klingą zwany, tworzył najważniejszą część szabli. Stronę jego ostrą zwano ostrzem lub brzuscem, tępą tycem, część tkwiącą w rękojeści trzonem, część poniżej rękojeści zastawą, koniec brzeszczotu sztychem. [...] rękojeść składa się z osady, główicy i jelca. [...] wierzch rękojeści, gdzie trzon się kończył, zwat się główicą, której najczęściej najrozmaitsze nadawano kształty i ozdoby. Ostonę ręki przy rękojeści tworzył jelec, czyli pałąk.

Aleksander Czołowski, *Kilka słów o szabli polskiej*, Przemysł 1898, Biblioteka Narodowa

Rękojeść
Główica
Brzusiec
Głownia
Sztych
Jelec
Ostrze
Zastawa

Biblioteka Narodowa

2 ■ Przeczytaj fragmenty tekstów i odpowiedz na pytania.

Kosa jest odwieczną bronią ludu polskiego. Od czasu Płowiec [1331 r.] i Grunwaldu [1410 r.], gdzie zabłysła po raz pierwszy, widziały ją wszystkie bodaj pola bitew polskich, ostatni zaś raz obficie krwią spłynęła w bojach powstania styczniowego.

Regulamin ćwiczeń kosą, Lwów 1913

Użycie kos od trawy i sieczki, ażeby w czasie niebezpieczeństwa krajowego do obrony, a w czasie pokoju do gospodarstwa brane być mogły.

Piotr Aigner, Krótka nauka o pikach i kosach, Warszawa 1831, Biblioteka Narodowa

1. Jakie bitwy wymienione są w tekście? Z kim walczyły wtedy wojska polskie?

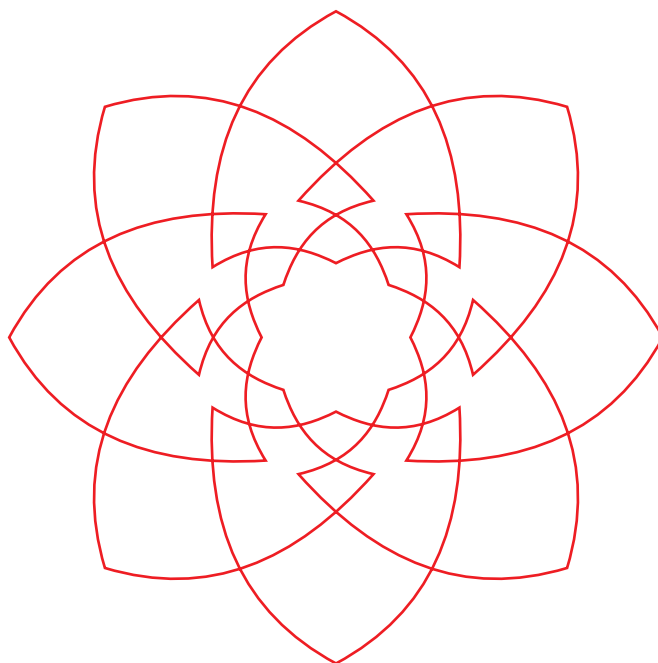
.....

2. Jakie były zalety kosy?

.....

3. Ile lat dzieli wymienione wydarzenia od Powstania Styczniowego?

.....

Kartę opracowała: Małgorzata Jaraczewska-Dreger